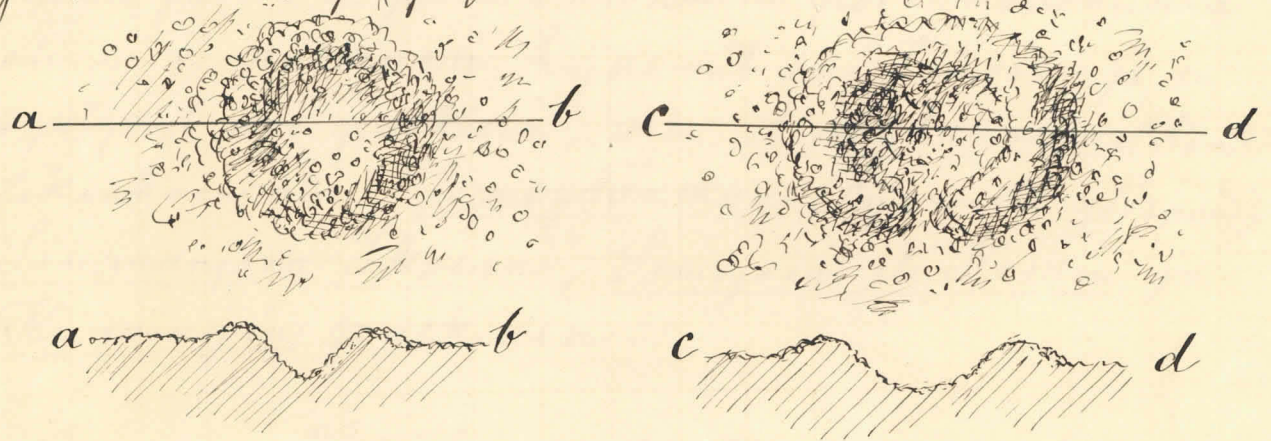

Ti.

Olhavan kyl. Konttikangas. □

Konttilan kouluun torpan isäntä Simuna Mannin-
 nen kertoi että Konttikankaalla, 5 km. Konttilas-
 ta eteenpäin, eli noin itäänkäsin, korkeimman
 harjun kivirakasta on useita n. s. Jättiläisten
 hautoja eli kuoppia, jotka ovat suusta 1 à 2 syl-
 lää avarat ja puoli sylvää syvät. Nitä on pal-
 jon pitkin harjaa rivissä. Harjun alla eli pari
 sylvää korkeinta. Kohta alempana, sanottuun
 pitkin harjun vierustaa olevan selvään ihmis-
 käsin tehty katu eli tie, joka ^{muokas} näkyy siitä, että
 isoja kiviä on vieritetty kummallekin syrjälle,
 niin että tien kohta on tasainen mutta kivillä
 laskettu.

Katsoin tarkemmin käydä noita ihmeel-
 lisiä jätteitä katsomassa ja huomasi pitkälle
 tultuani että puhe kuopista kyllä oli oikea. Ne
 ovat syntyneet siten että kiviä rakasta on hei-
 tetty ylös reunoille, joten useimpien kuun ym-
 päriin on syntynyt kivivalli. Nitä ei voinut

selittää muulla kuin siten että metsän kävijät
 muinaisina aikoina ovat pitäneet niitä metsän-
 riistan keräily- ja säilytyspaikkoina ja on näs-
 jä silloin ollut joukkolainen kalos jäämä.
 Mutta tuo raivattu "katu eli tie" on pelkkää

luomontyötä". Rakau rintessa on näet jää-
kauden synnyttämää aaltomaisia kivivalle-
ja ja niiden välisiä pitkiä vallikaudan ta-
gaisia syvennyksiä. Ne oli nämät syvennyk-
set, jotka kertojan mielestä olivat raivattuja
teitä.

Helmikuussa 1908.

Gabriel Arvola

Konttikankaan palkinen.

Oppaani virkamatkallani Tisfä tänä kesänä, Olhavan kylän talokas Aukusti Tolonen, joka itse ennen on ollut poronhühtäjä, kertoi minulle seuraavaa:

Sankalan äijä (vanha isäntä) Simosfa, joka oli 90 vuotta vanha ja kuoli noin 30 vuotta sitten, kertoi että hänen poikansa ollesfaan Simojaen ja Siuruajoen välisellä alalla asuvilla poromiehillä vanhaan aikaan oli yhteinen poronhoito-ala ja pääpaikkana Konttikangas Konttiajan latvalla. Tänä oli poronpeito laaksossa kallioiden välisellä ja sitä juoksivat "kahat" (= hankaat; kts. Se-litystä sivulla LVIII, Hj. A. Suomen muinaisliimat, S. Myyri aik. XII.) pohjoiseen päin. Lähellä oli pirtti ja aitta. Tolonen oli nuoruudessaan, noin 30 v. takaperin vielä nähnyt tuon poronpellon käyttämässä, mutta metsävalkeia sitten hävitti sen ja aitan, mutta pirtti on vielä haamullaan, vaikka ei asuttavassa kunnossa. Sen jälkeen on tämä poronhoitokunta eli n. s. palkinen hajaunut eri taholle ja on syntynyt eri palkisia, nim. Alasydänmaan (Konttikankaan ala), Isosydänmaan (Ojarvestä ylöspäin), Siuruanojen Ikkosen, Simojaen eli Kemin ja Kümingin palkinen.

Hinäkuussa 1908.

Kalman Oppelysen-Kivalo